

คน

เหตุแห่งยาเสพติด?

ระพี สาคริก

แง่คิดจากใจ

ช่วงหลังๆ มีเสียงพูดจากความรู้สึกเป็นห่วงสังคมอย่างกว้างขวาง โดยเหตุที่ทุกวันนี้ปัญหายาเสพติดแทรกซึมเข้าไปแทบจะทั่วทุกวงการ อีกทั้งยังมีความรุนแรงยิ่งขึ้น จนกระทั่งทำให้หลายคนหาหนทางแก้ไขปัญหาแทบไม่เห็น

ขณะนี้ในสถาบันการศึกษา ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นแทบทุกหย่อมหญ้า ยิ่งไปกว่านั้น ชาวที่ปรากฏเป็นความจริงออกมาให้รู้ได้ว่า **ครูประพฤติตัวเป็นเสียเอง** ซึ่งคงไม่เพียงติดยาเสพติด หากยังใช้นักเรียนเป็นเครื่องมือทำการค้าอีกด้วย ซึ่งสิ่งนี้น่าจะมีผลย่ำความจริงที่กล่าวกันมาช้านานแล้วว่า **เด็กทำเสียหาย ควรมองที่ผู้ใหญ่มากกว่า**

ขณะนี้ภาพที่สะท้อนออกมาปรากฏแก่สายตาคนทั่วไปในสังคม แม้ใครจะกล่าวอ้างว่าเริ่มแก้ไขได้บ้างแล้ว ควรใช้จุดนั้นมองย้อนกลับไปหาผู้พูด เพราะเป็นโอกาสดีที่เปิดให้เห็นความจริงจากใจให้รู้ได้ว่า **พูดเพื่ออะไร และใครได้รับประโยชน์?**

ยาเสพติดมีจริงหรือเปล่า?

คำถามซึ่งหยิบยกขึ้นมาให้พิจารณาว่า **ยาเสพติดมีจริงหรือเปล่า?** ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้มองตามกระแสไปค้นหาความจริงจากที่ไหน แต่หวังว่ามองย้อนกลับมาค้นหาความจริงจากใจตัวเอง ควรจะเกิดคำถามจากใจว่า **ยาเสพติดหรือคนเสพติดกันแน่?** หากแต่ละคนยังมีวิญญาณที่ให้ความรักความซื่อสัตย์แก่ตนเองอยู่ในหัวใจ ควรจะคิดได้แล้วว่า ยาหาใช่สิ่งที่มีตัวตนให้ยึดถือได้ไม่ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นน่าจะมีเหตุผลสืบเนื่องมาจากการที่ **รากฐานจิตใจคนลุ่มหลงอยู่กับภาวะเสพติดมากกว่า**

จากเหตุดังกล่าวร่วมกับข้อความที่กล่าวมาแล้วว่า **สิ่งซึ่งเกิดขึ้นกับเด็กควรมองที่ผู้ใหญ่หรือเพราะมีเหตุนี้ จึงมีเหตุนั้น**

ประเด็นต่างๆ เท่าที่กล่าวย้ำความสำคัญมาแล้ว หาใช่อยู่ในสภาพที่เลือนลอย ทำให้ไร้สาระไม่ หากเป็นสังขรณ์ของชีวิตแต่ละคนซึ่งไม่มีใครจะปฏิเสธได้

ภาวะเสพติดที่อยู่ในรากฐานจิตใจคน

หากมีใจเป็นกลางน่าจะมองเห็นความจริงซึ่งเป็นพื้นฐานชีวิตได้ชัดเจนในระดับหนึ่งว่า **ไม่ว่าชีวิตใครจะอยู่ในสภาพอย่างไรก็ตาม แต่ทุกคนก็คือคนเหมือนกัน**

ถ้าใช้ความรู้สึกดังกล่าวเป็นพื้นฐานการพิจารณา ควรจะมองเห็นความจริงได้อย่างชัดเจนว่า ภาวะเสพติดซึ่งอยู่ในรากฐานจิตใจคนอาจเกิดขึ้นจากใจบุคคลใดก็ได้ โดยไม่เลือกว่าจะเป็นผู้ซึ่งเดินอยู่บนพื้นดินหรือมีอำนาจล้นฟ้าขนาดไหน

นอกจากนั้นหากนำแนวคิดบนพื้นฐานดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือพิจารณาค้นหาความจริงจากสิ่งซึ่งเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน หากรากฐานจิตใจมีอิสระ ควรจะมองเห็นได้ว่า ภาวะเสพติดอาจเป็นไปได้อย่างเปิดเผย หรือซ่อนเร้นเอาไว้ในความมืดของวิธีการดำเนินชีวิตแต่ละคนย่อมมีความเป็นไปได้ทั้งนั้น

นอกจากนั้นแล้ว ความเข้าใจที่มองจากรากฐานซึ่งยึดติดอยู่กับรูปแบบ ย่อมมีผลล้อมกรอบตัวเอง ทำให้เห็นได้แต่เฉพาะเรื่องที่เป็นไปอย่างเปิดเผย หรือแม้เรื่องที่ปิดบังเอาไว้ซึ่งสามารถนำพิสูจน์ให้เปิดเผยออกมาได้ เหนือกว่าสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในความมืด อีกทั้งยังมีอำนาจคุ้มครองปกป้องจากด้านซึ่งถืออำนาจเอาไว้เองร่วมด้วย

ลำดับความสำคัญและโอกาสเกี่ยวกับภาวะเสพติด ดังได้กล่าวไว้แล้วว่า **ภาวะเสพติดอาจเกิดขึ้นได้จากรากฐานที่มีสภาพแตกต่างกันอย่างกว้างขวาง** นอกจากนั้น หากรากฐานจิตใจบุคคลผู้สนใจเรื่องนี้มีอิสระ คงไม่มองเพียงแค่ว่าเสพติดซึ่งเกิดปัญหาขึ้นในกลุ่มเยาวชนรวมถึงคนทั่วไป ซึ่งสภาพชีวิตอยู่ในระดับล่าง หากสามารถรู้ความจริงได้ว่า ชีวิตที่อยู่ในสภาพดังกล่าวมีพื้นฐานซึ่งอยู่กับข้อจำกัดของสังคมคับแคบมากกว่าคนระดับบน

หากสามารถมองเห็นความจริงดังกล่าวแล้ว ควรจะให้ความรักความเห็นใจมากกว่า ทั้งนี้และทั้งนี้น่าจะเข้าไปถึงจุดซึ่งชนรุ่นก่อนเคยกล่าวฝากไว้ว่า **ก็แน่ละซิ เพราะชีวิตเขาอยู่ในสภาพแค่นั้นก็คงต้องหาทางออกแบบนั้น**

ทำไมเยาวชนและคนระดับล่างจึงติดยาเสพติด

เท่าที่กล่าวมาแล้วน่าจะสะท้อนให้เห็นความจริงว่า ภาวะเสพติดที่เกิดขึ้นในสังคม Һาใช้มีผลจากยาเสพติดซึ่งหลายคนกำลังรุมกันมองไปตรงนั้นไม่ หากยังมีรูปแบบอื่น อย่างหลากหลาย อาทิเช่น การพนันลักษณะต่างๆ เท่าที่เห็นกันอยู่ในขณะนี้คือฟุตบอล ซึ่งมีอิทธิพลครอบงำคุณค่าความเป็นคนของคนแทบทั้งบ้านทั้งเมืองไปแล้ว แม้กระทั่งใน แวดวงคนผู้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

นอกจากนั้น เมื่ออำนาจรัฐยังคงเห็นดีเห็นงามอยู่กับการออกสลากกินแบ่งของรัฐ ย่อมทำให้มีอีกด้านหนึ่งร่วมด้วย คือห่วยใต้ดิน ตรงกับสังคมนั้นซึ่งชี้ไว้อย่างชัดเจนว่า หากไม่มีสิ่งนั้น ย่อมไม่มีสิ่งนี้

จากสภาพเท่าที่กล่าวมาแล้ว เป็นเพียงตัวอย่างในด้าน **รูปแบบ** และโปรดอย่าคิด ว่าเป็นด้าน **รูปธรรม** ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากความหมายของรูปธรรมเกิดขึ้นจากรากฐานจิตใจแต่ละคน ผู้ถือศีลจะทำให้มีเหตุมีผลเป็นตัวของตัวเอง Һาใช้รับทอดกระแส ครอบงำมาจากอิทธิพลภายนอกไม่

สถานภาพความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างคนในสังคม เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง

ในเมื่อภาวะเสพติดมีโอกาสแพร่กระจายออกไปอย่างทั่วถึง โดยไม่เลือกว่าใครมีจุดยืนอยู่ในสภาพอย่างไร จากเหตุผลดังกล่าวผู้ที่สนใจเรียนรู้เพื่อนำมาวิเคราะห์ค้นหาความจริง จึงควรมุ่งความสนใจไปยังผู้ใหญ่ที่มีโอกาสเหนือกว่า รวมทั้งมีความยิ่งใหญ่เหนือกว่า ทั้งนี้และทั้งนั้น ณ จุดดังกล่าวย่อมมีโอกาสที่จะแสดงออกจากรากฐานจิตใจตนเองซึ่งรับเอาภาวะเสพติดเข้าไปไว้ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเยาวชนและคนระดับล่าง

หากสามารถเปิดรากฐานจิตใจตนเองให้กว้างมากที่สุด เมื่อถึงระดับหนึ่งย่อมรู้ความจริงได้เองว่า การเอาวัดเอาเปรียบระหว่างกันและกันของคนในสังคมทั่วไปย่อมมีความจริงอย่างแน่นอน ไม่ว่าจะใครจะมีมากมีน้อย ย่อมถือเป็นเรื่องธรรมดา

หากคนส่วนใหญ่ในสังคมได้รับโอกาสให้เจริญเติบโตขึ้นมารากรากฐานจิตใจตนเองอย่างอิสระ ทั้งนี้และทั้งนั้นเนื่องจากมีธรรมชาติที่อดทนเข้มแข็งถึงระดับหนึ่งซึ่งสามารถต้านทานอิทธิพลจากภายนอกได้

ย่อมสามารถต้านกระแสครอบงำได้อย่างสมศักดิ์ศรี อีกทั้งมีโอกาสรู้ความจริงว่าบนพื้นฐานการเอาวัดเอาเปรียบระหว่างกันและกัน ทำให้หลายคนซึ่งมีรากฐานอ่อนแอจำต้องตกเข้าไปอยู่ในสภาพเช่นนี้

อนึ่งธรรมชาติของคนผู้ที่มีรากฐานจิตใจอ่อนแอ ทำให้พึ่งตนเองได้ยาก ย่อมกำหนดวิถีทางจากรากฐานจิตใจตนเองให้มุ่งไปสู่การฉกฉวยโอกาสเอาวัดเอาเปรียบผู้อื่น แทนที่จะให้ความสำคัญและยกผู้อื่นไว้เหนือตน

ดังนั้นระบบการจัดการจากอีกด้านหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เห็นได้จากภายนอก หรืออาจกล่าวว่าเป็นระบบการจัดการโดยธรรมชาติของแต่ละคนย่อมมีผลเปิดโอกาสให้คนกลุ่มซึ่งมีสภาพจิตใจสอดคล้องต้องกัน ขึ้นไปสู่ด้านบนได้โดยสะดวก

ที่มาของยาเสพติด

ภาพรวมจากสิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด หากมองเห็นแต่ละประเด็นซึ่งอยู่ร่วมกัน อีกทั้งมีเหตุมีผลสานถึงกันและกัน ถ้าสามารถนำมาจัดลำดับความสำคัญระหว่างที่มาที่ไปของทุกสิ่งทุกอย่างได้ครบถ้วนถึงระดับหนึ่ง น่าจะรู้ความจริงได้ว่าเหตุของปัญหา ยาเสพติดที่พบอยู่ในขณะนี้ น่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากผู้ใหญ่ ยิ่งเป็นผู้มีอำนาจ อีกทั้งอยากมีความยิ่งใหญ่เหนือผู้อื่น แม้จะซ่อนความรู้สึกดังกล่าวเข้าไปไว้ในส่วนลึกของรากฐานจิตใจตนเองได้แนบเนียนแค่ไหน

เงื่อนไขซึ่งปรากฏออกมาให้พบได้ แม้เพียงจุดเล็กๆ จุดใดจุดหนึ่ง ย่อมเป็นโอกาสให้ผู้ที่มีรากฐานจิตใจอิสระถึงระดับหนึ่ง ร่วมกับจิตวิญญาณที่มีความละเอียดอ่อน สามารถมองย้อนกลับเข้าไปถึงสิ่งซึ่งมีความจริงอยู่ในรากฐานจิตใจผู้แสดงออกได้ไม่ยาก

ผู้ที่ขึ้นไปยืนอยู่ในระดับสูง ยิ่งสูงมากแค่ไหน ระบบการจัดการทั้งด้านซึ่งอยู่ในจิตใจร่วมกับด้านที่อยู่ในสังคมต่างๆ ไป ย่อมเปิดโอกาสให้แต่ละคนระบายความต้องการทางอารมณ์ อันเกิดจากภาวะเสพติดได้โดยสะดวก

จากเหตุดังกล่าวถ้านำมาพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังได้อย่าง สอดคล้องกันกับเหตุและผล ควรสรุปได้ว่า ถ้าผู้ใหญ่ละลดภาวะยึดติดอยู่กับความยิ่งใหญ่ การมีตำแหน่งมีอำนาจ และความมีหน้ามีตา หวนกลับมาสร้างสมความดีความงาม ให้ชนรุ่นหลัง รวมทั้งผู้คนทั้งหลายซึ่งใช้ชีวิตอยู่ระดับล่างรู้สึกศรัทธา และใช้เป็นแบบอย่างอันงดงามได้อย่างชัดเจน การแก้ปัญหายาเสพติดซึ่งเกิดขึ้น อีกทั้งทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ย่อมมีทิศทางหวนกลับมาชะลอลงตัวเอง ให้เบาบางลงไปอย่างเป็นธรรมชาติ

บทสรุป

สิ่งที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดน่าจะสรุปได้ว่า ถ้าคนในสังคมมีรากฐานจิตใจพึ่งตนเองได้อย่างเข้มแข็ง โดยเรียงลำดับความเข้มแข็งจากด้านบนลงมาสู่ด้านล่างอย่างเป็นธรรมชาติ แทนที่จะนำเอามายาภาพ ซึ่งไม่ใช่ของจริงจากใจตัวเองออกมาใช้ ความหวังของสังคมย่อมมีความเป็นไปได้

จึงสรุปได้ว่า ถ้าผู้ใหญ่ไม่หลงเสพติดอำนาจและตำแหน่ง อีกทั้งอามิสรูปแบบต่างๆ รวมทั้งความมีหน้ามีตา การคิดและปฏิบัติเพื่อหวังแก้ไขปัญหายาเสพติด ย่อมเป็นไปได้ไม่ยาก

18 มิถุนายน 2545